

شتاب تحول در خانواده ایرانی

آمارها نشان می‌دهد تغییرات ایرانی‌ها در طول سال‌های اخیر بسیار بوده است.

آمارها نشان می‌دهد تغییرات ایرانی‌ها در طول سال‌های اخیر بسیار بوده است.

به گزارش ایسنا، روزنامه جام جم نوشت: «برای حل یک چالش نیازمند ادراک به قرارگیری در وضعیت آن چالش هستیم. یکی از راه‌های دستیابی به این ادراک و فهم هم از نظام پایش می‌گذرد. به این معنا که سنجه آماری کمک بسیاری برای روشن شدن قرارگیری ما در وضعیت مورد چالش می‌کند. به عنوان مثال، وقتی می‌توانیم در میانه یک فراگیری بیماری عفونی به راهکاری کارآمد برسیم که با پایش‌های صورت داده در یک بازه زمانی، فهمی نسبت به قرارگیری مان در این بیماری به دست آوریم. پس از آن است که می‌توانیم راهکاری موثر در مدیریت آن بیماری در جامعه بیابیم.

در برخی معضله‌ها اما حتی ادراک نسبت به وضعیت مان هم کاری از پیش نمی‌برد، چرا که با وجود دانستن مشکل و حتی روشن بودن راهکار حل آن، کاری از ما برنمی‌آید. برای مصداق این گزاره هم می‌توانیم به موضوع ترافیک در پایتخت اشاره کنیم. می‌دانیم وضعیت مان چگونه است. با پایش‌های صورت گرفته می‌دانیم حتی مشکل کجاست و البته با توجه به همه این جوانب می‌دانیم راه حل آن چیست اما توان اجرای آن به سادگی نیست. آلودگی هوا و مدیریت منابع آبی هم به همین شکل اما مواردی هم هستند که می‌توانیم برایش چاره‌ای بیندیشیم.

اغلب آسیب‌های اجتماعی در این دسته قرار می‌گیرند. آسیب‌هایی که با رصدهای صورت گرفته، آماری از کمیت و کیفیت آن در دست است و راهکارهایی هم برای کاهش آن وجود دارد. یکی از تازه‌ترین آمارهای منتشر شده توسط نهادی رسمی و معتبر به نام مرکز آمار ایران در رابطه با نهاد خانواده در کشورمان به نوعی تکان دهنده است.

این مرکز در گزارش مبسوطی با عنوان گزارش فرهنگ خانوار که مهر سال گذشته منتشر شده در سوالی که از یک جامعه آماری گسترده (بیش از ۶۰ هزار خانوار از تمام استان‌های ایران) داشته، شمایی از وضعیت نهاد خانواده در جامعه امروزی ترسیم کرده که جای تامل بسیاری دارد. تصور غالب ما همچنان از نهادی به نام خانواده همانی است که در چهار دهه گذشته وجود داشته اما نتایج این گزارش نشان می‌دهد آن تصور تغییرات شگفتی در طول چهار دهه گذشته داشته است. یکی از ویژگی‌های دوران کنونی ما که در اصطلاح کارشناسان حوزه اجتماعی به آن دوران گذار از سنت به مدرنیته می‌گویند، تحولات خانواده از لحاظ فرم و ساختار و ارزش‌هاست. خانواده ایرانی در حال طی روندی از تحولات ناشی از غلبه گفتمان مدرنیته در جامعه و تحت تأثیر عوامل اجتماعی و رسانه‌ای آن است. خانواده ایرانی اصول و مفاهیمی از سنت را هنوز یدک می‌کشد و از آن طرف، خود را در مسیر مدرنیته می‌بیند. گرچه این دوگانگی همیشه مستلزم تقابل نیست ولی عدم شفاف‌سازی وضعیت، تقابل‌های جدی را به وجود آورده و خواهد آورد. این تغییرات هم مولفه‌های متفاوتی داشته است، از تحولات جنسیتی خانواده‌ها بگیرد که از خانواده‌های مردانه چهار دهه پیش به شکلی به گرایش‌ها و کنش‌های زنانه تغییر پیدا کرده تا رسانه‌ای شدن خانواده ایرانی و البته شکاف‌های نسلی که ظهور بیشتری پیدا کرده است اما داده‌های مرکز آمار ایران در این باره چه می‌گوید؟ نتایج این آمارها نشان می‌دهد باید در راستای تحولات خانواده در ایران آن ذهنیت قدیمی را که خانواده‌ها به نوعی پناه فرزندان‌شان بوده‌اند، کنار بگذاریم و البته فکری برای وضعیت کنونی هم داشته باشیم.

بر اساس پاسخ این افراد به سؤالات مرکز آمار ایران مشخص شده ۳۱.۶ درصد این افراد مطمئن هستند یا احتمال زیاد و بسیار زیادی می‌دهند که در صورت نیاز خانواده به کمک، از سوی اقوام و خویشاوندان مورد حمایت و کمک قرار می‌گیرند و این در حالی است که بدانیم بر اساس این آمار ۴۱.۸ درصد افراد اصلاً یا احتمال کم و بسیار کمی می‌دهند که در صورت نیاز خانواده به کمک، از سوی اقوام و خویشاوندان مورد حمایت قرار گیرند.»